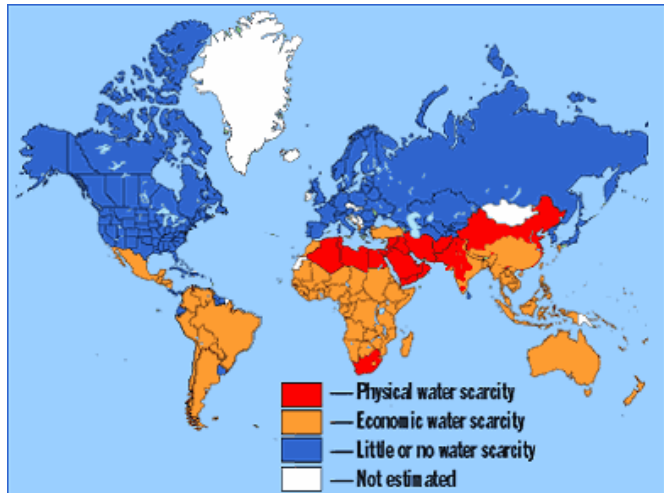

Wat er van water gezegd moet

Water is overal. Driekwart van de wereld bestaat uit zeeën. Zelfs de mens bestaat voor 70% uit water. Toch is een tekort aan water een van de grootste dreigingen die we kunnen zien aankomen. Dit zal niet in de rijkere of noordelijke landen zijn, zoals Europa, Noord-Amerika, Rusland of Japan, maar in de landen rond de equator, zelfs in de landen waar de meeste regen valt. In het noorden blijft de beschikbaarheid van water relatief stabiel en het gebruik stijgt niet navenant, zodat het evenwicht in stand blijft. Zie hier een kaartje van het Population Reference Bureau. Er is een risico dat ook dit weer een 'ver van mijn bed show' wordt voor mensen in het westen, waar de gevolgen van worden onderschat.

Gelukkig is er wel aandacht voor 'water'. Onze eigen koning is altijd zeer geïnteresseerd in het onderwerp geweest en heeft het in de schijnwerpers gezet. Van verschillende kanten wordt er gewaarschuwd dat 'de volgende oorlog, een oorlog om water' zal zijn. Deze waarschuwingen worden al meer dan 20 jaar gegeven door serieuze kranten en voor verschillende gebieden. Een recente dreiging is de situatie rond de Nijl in Ethiopië en Egypte. Egypte is sterk afhankelijk van de Nijl. Ook al zijn er tot nu toe nog geen grote oorlogen over water geweest, in veel 'conflicten' die meer lokaal zijn speelt water, droogte, grasland en vee een rol en zulke conflicten komen steeds vaker voor, ook omdat het aantal mensen steeds verder groeit.

Wat gebeurt er in het Midden-Oosten, India, China en Afrika? Er zijn verschillende factoren die een rol spelen. In de eerste plaats valt er in de woestijn nou eenmaal minder regen, maar ook in de tropen waar wel veel regen valt worden tekorten verwacht. Hier speelt de bevolkingsgroei een belangrijke rol en het gebrek aan verstandig beheer van het water. In Afrika is het aantal mensen in 120 jaar meer dan vertienvoudigd, maar de infrastructuur is ver achtergebleven.

Het grootste tekort zal op veel plaatsen niet alleen een tekort aan oppervlaktewater, zoals rivieren en meren, zijn maar een tekort aan grondwater. De middelen die gebruikt worden om grondwater op te pompen zijn sterk verbeterd met mechanische of elektrische pompen waar vroeger een emmertje in een put werd neergelaten. De behoefte aan, en het gebruik van, grondwater steeg met de bevolking en met de welvaart. Niet alleen als drinkwater, maar veel van het drinkwater wordt gebruikt voor irrigatie in de landbouw. Onvoldoende water voor landbouw kan als een 'economisch' watertekort worden gezien, maar als er geen landbouw of veeteelt meer mogelijk is, zal zich dit vertalen in voedseltekort, en dus honger.

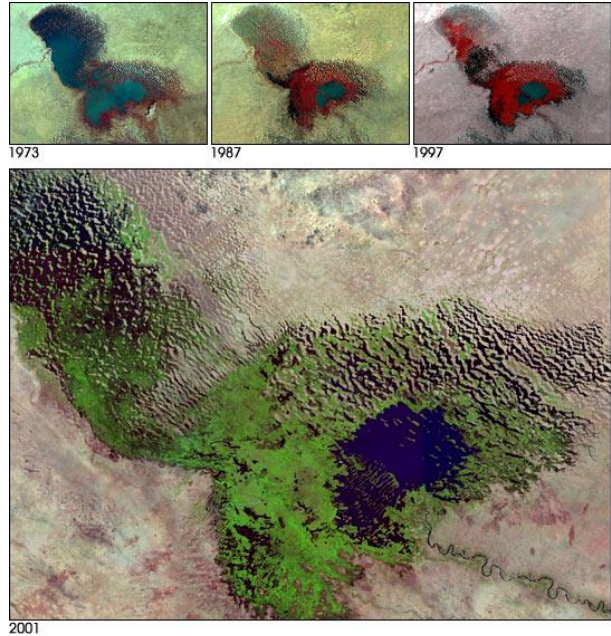
Er is genoeg te vinden op internet aan informatie over deze tekorten en dat ga ik hier niet samenvatten of herhalen. Ik wil wel een paar voorbeelden geven die gedurende 2019 in het nieuws kwamen.

In mijn boek (bladzijde 110) noemde ik al dat in sommige gebieden in India nagenoeg al het oppervlaktewater wordt gebruikt en dat door het oppompen de waterspiegel van het grondwater met tientallen meters is gedaald. In andere woorden: het grondwater is hard aan het opraken. Dit werd bevestigd in verschillende krantenberichten in de zomer van 2019. Binnen een paar dagen van elkaar waren er berichten in The Times (25 juni) dat een Indiase Think Tank van de overheid denkt dat in 2030 (dus over

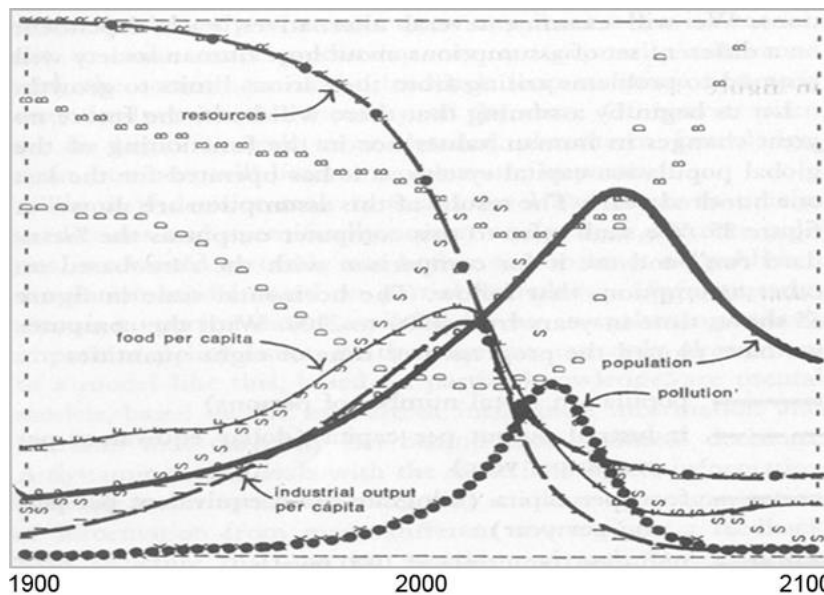

ongeveer tien jaar!) veertig procent van de Indiase bevolking onvoldoende drinkwater zal hebben. Omdat India dan ruim 1,5 miljard mensen inwoners heeft (en het grootste land van de wereld is geworden), betreft dit meer mensen dan er dan in de EU wonen. Ongeveer dezelfde tijd kwam Al Jazeera met het nieuws (<https://www.aljazeera.com/news/2019/06/india-running-water-fast-190620085139572.html>) dat zelfs volgend jaar al er in 21 steden met meer dan 100 miljoen inwoners het grondwater uitgeput zal raken. In Chennai was er dit jaar al een watercrisis en moest het drinkwater per truck worden aangevoerd. Dit stevent af op een ramp.

Een ander voorbeeld is Lake Chad. Een van de grootste meren in Afrika waar tegenwoordig veertig miljoen mensen van afhankelijk zijn. Volgens de NASA is hier tegenwoordig, vergeleken met 35 jaar geleden, nog maar vijf tot tien procent van het meer over. Zie de foto's hiernaast van de NASA.

Omdat in heel Afrika het aantal inwoners elke 30 jaar ongeveer verdubbeld, zal dit hier ook wel het geval zijn geweest. Een groeiende bevolking in een droog klimaat heeft het meer steeds sneller leeggezogen en als het zo doorgaat is er over een paar jaar geen Lake Chad meer. Wat er dan met de veertig miljoen of meer mensen zal gebeuren is niet duidelijk maar ook hier ligt een ramp op de loer.

Ik wil verwijzen naar het Rapport van de Club van Rome. Hier is vaak over gezegd dat dit doemdenken is en dat de rampen die erin voorzien waren niet zijn gebeurd. Dat klopt, maar dat is ten dele omdat de rampen pas voorzien werden voor 2050. Alle kans dus dat dat nog kan gebeuren. Natuurlijk zijn er ontwikkelingen geweest die anders zijn gelopen dan zij gedacht hadden en duurt het langer of korter, maar er zijn ook veel zaken die wel zo gelopen zijn als in hun modellen.

In de grafiek uit hun boek hierboven kunnen we zien dat de 'resources', de middelen, op een gegeven moment sterk afnemen. Bij middelen is men geneigd om aan ijzer en olie te denken, maar een van de basisbehoeftes is natuurlijk het middel 'water' en als dit opraakt heeft het ook direct consequenties voor eten. Een gebrek aan eten en drinken zal de aandacht afleiden van allerlei andere zaken die tegenwoordig onder duurzaam worden gerekend, zoals het klimaat.

Laten we alsjeblieft nu al nadenken over water en de rol die een tekort eraan in de toekomst kan spelen. Voor dit en vele andere vraagstukken kunt u mijn boek 'Denk Na – over wereldbevolking en klimaatverandering' kopen via www.DenkNa.info. Op deze site kunt u zich ook inschrijven voor de toekomstige nieuwsbrief en vind u links naar mijn video's op YouTube.